

Tasca 2.- QUÈ SÓN ELS ÍNDEX DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ (IDH)?

1.- QUÈ SÓN ELS IDH?

ELS IDH és una mesura comparativa entre estats de la riquesa, esperança de vida i nivell d'alfabetització

El primer indicador de benestar d'un estat és la riquesa, és a dir, el valor de tots els béns produïts en un any dividit pel nombre d'habitants.

Per conèixer la riquesa econòmica d'un estat, s'utilitzen dos indicadors:

El **producte interior brut (PIB)**: És la suma de tots els béns i

serveis produïts en un estat durant un any

El **producte interior brut per habitant**. És la suma de tots els béns i serveis produïts en un estat durant un any dividit entre el nombre d'habitants.

Però sovint la riquesa no està ben distribuïda entre la població. Hi ha estats molt rics, com Aràbia Saudita, gràcies al petroli, però només un petit nombre de famílies es beneficia de la riquesa, mentre la immensa població és pobre.

Per això, s'empren altres indicadors per valorar el nivell de benestar real dels habitants d'un estat, que tenen a veure sobretot amb sanitat i educació: l'esperança de vida al néixer i l'escolarització.

Charles Chaplin "The Kid"
Els IDH no medeixen la pobresa dins el propi estat

INDICADOR	DEFINICIÓ	PUNTUACIÓ MÀXIMA	PUNTUACIÓ MÍNIMA
PRODUCTE INTERIOR BRUT PER HABITANT (PIB)	El valor de tots els béns i serveis produïts en un estat durant un any, dividit pel nombre total d'habitants	50.061 \$ a Luxemburg	490 \$ a Sierra Leone
ESPERANÇA DE VIDA AL NÉIXER (EVN)	Mitjana de vida de les persones d'una població	81 anys a Japó	39 anys a Sierra Leone
TAXA D'ESCOLARITZACIÓ (TE)	Nombre de nens escolaritzats per cada cent nens de la població	99% a la majoria d'estats d'Europa	15% - Níger

Els Indicadors de Desenvolupament Humà (IDH) són les dades que s'utilitzen per classificar els estats segons la qualitat de vida dels seus habitants. Indiquen com d'acceptable és viure a aquest estat. Es mesuren de 0 a 1, on les màximes puntuacions indiquen IDH elevat i les baixes IDH baix.

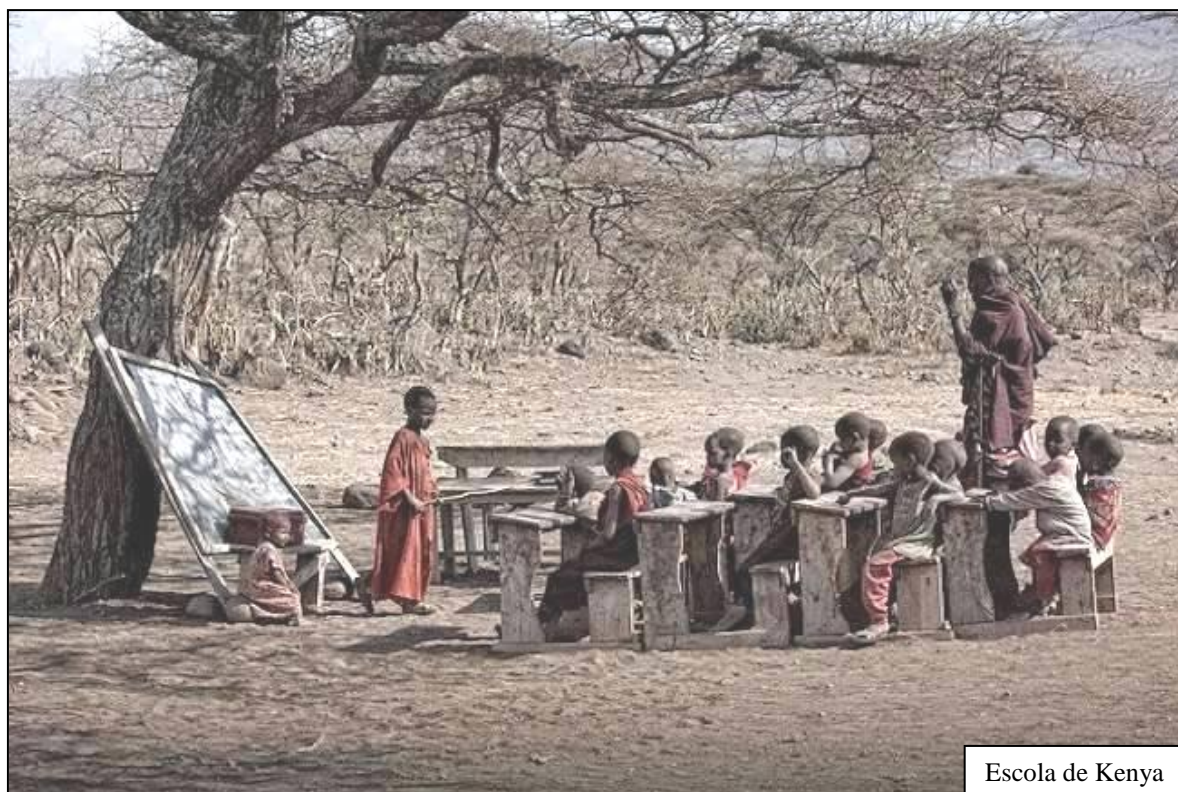
Es distingeixen tres nivells: estats amb desenvolupament humà molt elevat, desenvolupament humà mitjà i desenvolupament humà baix.

- **IDH alt:** des de 0,800 i superiors
- **IDH mitjà:** entre 0,500 i 0,799
- **IDH baix:** inferiors a 0,500

2.- ALTRES INDICADORS DEL DESENVOLUPAMENT

Els IDH són en realitat una simplificació, que algunes organitzacions consideren insuficient, ja que hi ha molts altres factors que determinen el benestar humà. Entre d'altres d'aquests indicadors:

INDICADOR	DEFINICIÓ	PUNTUACIÓ MÀXIMA	PUNTUACIÓ MÍNIMA
TAXA DE MORTALITAT INFANTIL - TMI	Nombre de nens morts dins el primer any de vida per cada mil nens nascuts vius	3 - Suècia	180 - Sierra Leone
POBLACIÓ AMB ACCÉS A L'AIGUA POTABLE	Nombre de persones que disposen d'aigua potable per cada cent persones del total de població	100% - Europa, Amèrica del Nord	24% - Etiòpia
METGES	Nombre de metges per cada 10.000 habitants	554 - Itàlia	3 - Burkina Faso, Txad
EMISSIONS DE CO ₂	Tones de CO ₂ emeses anualment per persona	USA 19,9 Tones (22,5% mundial)	0,1 - Burundi...
LÍNIES TELEFÒNIQUES	Línies de telefonia fixes per cada 1000 habitants	750 - Luxemburg	1 - Txad

Escola de Kenya

ACTIVITATS

A.- CONCEPTES:

- Producte Interior Brut per habitant
- IDH

B.- ACTIVITATS DE COMPRENSIÓ:

1.-Relaciona els tres IDH i els altres indicadors de desenvolupament

C.-TREBALLAM EL MAPA DELS IDH O DE LA DESIGUALTAT.

Es tracta d'elaborar un mapamundi a partir de la projecció de Peters que presenti els estats segons el lloc que ocupen en el desenvolupament humà, seguint les següent pautes:

1.- Quins són els estats amb el nivell de desenvolupament humà més elevat? Indica'ls al mapa

1
Mi nombre es Roberto Chavarria
mi escuela queda en camotepe que
camotepe queda en el Salvador
les mando saludos a todos
los niños de España.

2
San Salvador 13 de abril de 1994
queridos amigos de España.
les saluda muy cariñosamente de SEANDOLÉS
SEER CUALquier MUY FELICES.
mi nombre es: RO DOLÉ ORLANDO
TENGO 13 años y ESTUdo 4º grado
LES CUENTO que en mi escuela JUGAMOS con mis
compañeros y maestra lo que MAS ME
gusta Jugar.
En las escuela en tramos de la tar de
tres: 6:00 a 4:00 p.m.

ES TAs mi ESCUELA

Escrits de nins de 13 anys d'Amèrica llatina

ESTATS AMB IDH ELEVAT (per ordre, de major a menor)							
1	NORUEGA	12	ISLÀNDIA	23	LUXEMBURG	34	LITUÀNIA
2	AUSTRÀLIA	13	COREA DEL SUD	24	REPÚBLICA TXECA	35	PORTUGAL
3	PAÏSOS BAIXOS	14	DINAMARCA	25	REGNE UNIT		
4	ESTATS UNITS	15	ISRAEL	26	GRÈCIA		
5	NOVA ZELANDA	16	BÈLGICA	27	XIPRE		
6	CANADÀ	17	ÀUSTRIA	28	ANDORRA		
7	IRLANDA	18	FRANÇA	29	ESTÒNIA		
8	ALEMANYA	19	ESLOVÈNIA	30	ESLOVÀQUIA		
9	SUÈCIA	20	FINLÀNDIA	31	MALTA		
10	SUÏSSA	21	ESPANYA	32	HUNGRIA		
11	JAPÓ	22	ITÀLIA	33	POLÒNIA		

2.- Dibuixa una línia contínua que separi el conjunt d'aquests estats de la resta del món. És la línia del subdesenvolupament. Fora de la línia queden els estats que tenen alguna carència important en el desenvolupament humà (pobresa o mala distribució de la riquesa, manca d'educació, escassa esperança de vida...)

3.- Hi ha però dins el Tercer Món, una sèrie de països que viuen en una situació de pobresa extrema, amb greus carències, d'alimentació, d'aigua potable, de sanitat, d'educació.... Són els darrers de la llista de l'IDH. Identifica'ls al mapa:

ESTATS AMB IDH MOLT BAIX					
183	TXAD	166	BENIN	149	CAMERUN
182	LIBÈRIA	165	RWANDA	148	MYANMAR
181	BURKINA FASO	164	DJIBUTI	147	ANGOLA
180	SIERRA LEONE	163	ZÀMBIA	146	TIMOR
179	REPÚBLICA CENTROAFRICANA	162	TOGO	145	BANGLADESH
178	GUINEA	161	UGANDA	144	PAQUISTAN
177	ERITREA	160	LESOTHO	143	KENYA
176	GUINEA BISSAU	159	MAURITÀNIA	142	BHUTAN
175	MALI	158	HAITÍ	141	SWAZILANDIA
174	ETIÒPIA	156	NIGÈRIA	140	CAMBOTJA
173	ZIMBABWE	155	SENEGAL	139	LAOS
172	AFGANISTAN	154	YEMEN	138	CONGO
171	MALAWI	153	PAPÚA - NOVA GUINEA	137	GUINEA EQUATORIAL
169	COSTA D'IVORI	152	TANZÀNIA	136	GHANA
168	SUDAN	151	MADAGASCAR	135	ÍNDIA
167	GÀMBIA	150	COSTA D'IVORI	134	IRAQ

4.- Pinta de colors diferents els dos móns

5.- A quins continents es troben aquests països? A quin continent el sudesenvolupament és més greu? Completa la feina amb algunes fotografies o il·lustracions i un comentari personal sobre les condicions de vida en els països rics i en els països pobres, amb especial atenció a la població infantil.

6.- Contesta: Quina de les dues àrees és més extensa? Els països rics o els països pobres? On viu més població?

D.- DEBAT: DRETS I NECESSITATS

A continuació teniu una relació de “coses” que són útils a les nostres vides:

1.- Menjar nutritiu	10.- Atenció mèdica quan la necessit
2.- Un televisor	11.- Llepolies
3.- La possibilitat d'expressar la teva opinió	12.- Una escola digna
4.- Un dormitori propi	13.- Roba de moda
5.- Un viatge de vacances	14.- Protecció contra els maltractaments
6.- Un ordinador	15.- Espais per a joc i esbarjo
7.- Aire net i saludable	16.- Sabates esportives
8.- Una bicicleta	17.- Llibres per llegir
9.- Aigua potable	18.- Material escolar adequat

A.- Viviu a un país que no pot proporcionar tots aquests articles. Heu de prescindir de SIS.

B.- Ve un temps de crisi i s'han de fer més restriccions. Ara s'ha de renunciar a CINC articles més. Discussiu en equip. Només podeu quedar-vos amb SET articles

C.- Posar en comú les vostres decisions entre els equips. Quins articles heu abandonat més fàcilment? Ha estat fàcil l'acord?

D.- I a la segona ronda? Hi ha hagut acord? De quin vos ha costat més prescindir? Per què?

E.- Sabries diferenciar entre desitjos i necessitats? Posar algun altre exemple de cada un.

F.- Quines són les necessitats bàsiques? De quins articles no es pot prescindir baix cap concepte?

G.- Les necessitats bàsiques poden considerar-se com a DRETS. A quins drets corresponen els articles dels que no heu volgut prescindir? Relacionar-los

H.- Se vos ocorre algun altre dret de les persones que no figuri a la relació de “coses”? Citar-ne tres.

(adaptació de: *Propuesta de trabajo: una semana por los derechos de los niños y las niñas*. UNICEF-FUNCOE. Escuela Española, suplemento al número 3.210, novembre 1994)

